

NETRŽIŠNO REGULISANJE TRŽIŠTA

EU planira hitnu promenu pravila o državnoj pomoći zbog skoka troškova energije

MMF upozorava EU da ne kompenzuje previše skok cena energije

Brisel odobrio subvencije energetski intenzivnoj industriji Nemačke, Bugarske i Slovenije

Revizija okvira EU za energetska sigurnost –
Zaključci iz implementacije

I emisije iz proizvodnje električne energije pod režim CBAM-a

Plan EU za smanjenje poreza na električnu energiju i brži prelazak s fosilnih goriva

Nova pravila o integritetu i transparentnosti tržišta energije EU

SADRŽAJ

Plan EU za smanjenje poreza na električnu energiju i brži prelazak s fosilnih goriva	OVDE
Brisel forsira rad na daljinu kako bi ublažio energetska krizu	OVDE
Fosilna goriva suočavaju se s većim porezima od električne energije	OVDE
EU planira hitnu promenu pravila o državnoj pomoći zbog skoka troškova energije	OVDE
Evropski san o elektrifikaciji udara u zid	OVDE
Brisel odobrio subvencije energetska intenzivnoj industriji Nemačke, Bugarske i Slovenije	OVDE
MMF upozorava EU da ne kompenzuje previše skok cena energije	OVDE
Mere EU za ublažavanje posledica skupe energije moraju imati krajnji rok, kaže izvršna vlast EU	OVDE
Države članice EU moraju se uskladiti oko cena energije, kaže von der Lejen	OVDE
235 ključnih prekograničnih energetska projekata za jačanje međusobne povezanosti Evrope	OVDE
Nova pravila skraćuju proces promene dobavljača struje na 24 sata	OVDE
ACER: Investicije u evropska elektroenergetska mrežu naglo će porasti do 2027.	OVDE
Revizija okvira EU za energetska sigurnost – Zaključci iz implementacije	OVDE
Nova pravila o integritetu i transparentnosti tržišta energije EU	OVDE
EU preispituje proširena ovlašćenja regulatora tržišta energije	OVDE
Evropski trgovci energijom prelaze na 21-satni radni dan zbog porasta oscilacija cena	OVDE
Emisije CO2 na tržištu EU nastavljaju postepeni pad u 2025. godini	OVDE
MMF poziva EU da ne pauzira EU ETS	OVDE
I emisije iz proizvodnje električne energije pod režim CBAM-a	OVDE
Turska nadmašuje sve zemlje EU po pitanju projekata baterija	OVDE

Plan EU za smanjenje poreza na električnu energiju i brži prelazak s fosilnih goriva

BRISEL - Evropska unija planira da smanji poreze na električnu energiju i brže proširi čiste tehnologije kako bi smanjila izloženost potrošača rastućim cenama nafte i gasa, kao deo plana za ublažavanje energetske šoka izazvanog ratom protiv Irana, pokazao je nacrt dokumenta, prenosi **Blumberg**.

Nacrt predloga Evropske komisije, koji će biti objavljen 22. aprila, utvrđuje kratkoročne mere usmerene na obuzdavanje računa za energiju, kao i planove za brže odvikavanje Evrope od fosilnih goriva.

Izvršna vlast EU će u maju predložiti zakonske izmene pravila oporezivanja bloka koje bi osigurale da se električna energija oporezuje po stopi nižoj od one za fosilna goriva i olakšale vladama da smanje poreze na električnu energiju energetski intenzivnih industrija na nulu, prema nacrtu.

Navodi se da će EU takođe sledećeg meseca ministrima energetike zemalja predstaviti katalog investicija za uštedu energije i tehnologija s niskim udelom CO2 koje će zameniti naftu i gas, uz zakonski predlog kojim se od zemalja zahteva da podstiču ulaganja u tehnologije pametnih mreža, kako bi se pomoglo u uvođenju više čistih izvora energije u energetske mikse.

Drugi elementi nacrta plana EU predviđaju da će se EU odmah uključiti u koordiniranje punjenje

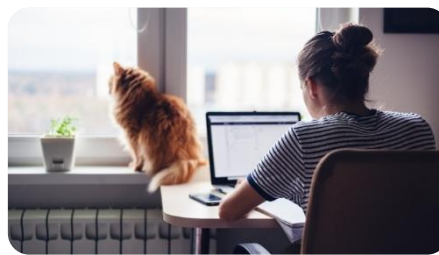
skladišta prirodnog gasa u zemljama, kako bi se izbeglo povećanje cena izazvano žurbom kompanija da kupe gas u isto vreme.

Brisel takođe planira da predloži cilj elektrifikacije pre leta, kako bi podstakao industrije da pređu s fosilnih goriva na električnu energiju, navodi se u nacrtu.

Promena poreskih pravila EU zahteva jednoglasno odobrenje zemalja članica, a nedavni pokušaji nisu uspeali, podseća **Rojters**. Predlog Komisije iz 2021. godine o izmeni poreza na električnu energiju - koji je takođe imao za cilj potaknuti prelazak s fosilnih goriva - još uvek je u zastoju.

Brisel forsira rad na daljinu kako bi ublažio energetske krizu

LONDON - Evropska komisija će podsticati rad na daljinu i subvencije za javni prevoz kako bi se smanjila upotreba fosilnih goriva, prenosi 19. aprila **Fajnenšel Tajms**.

Komisija će ove nedelje državama članicama predstaviti niz mera za smanjenje potrošnje,

poboljšanje energetske efikasnosti i pomoć u prelasku na čistu energiju, prema dokumentu u koji je imao uvid londonski poslovnik. Koraci imaju za cilj da ponude "trenutno olakšanje" od visokih cena energije.

Preduzeća treba podsticati da osiguraju barem jedan dan obaveznog rada na daljinu gde je to moguće, navela je komisija u aneksima nacrta komunikacije.

Fosilna goriva suočavaju se s većim porezima od električne energije

BRISEL — Električna energija će biti oporezovana po nižoj stopi od fosilnih goriva širom bloka prema zakonu koji će Evropska komisija predstaviti sledećeg meseca, javlja **Euractiv** pozivajući se na dva zvaničnika EU.

„Od početka sukoba - pre 44 dana - naš račun za uvoz fosilnih goriva povećao se za preko 22 milijarde eura“, rekla je čelnica Evropske komisije Ursula von der Lejen.

Poreska inicijativa biće deo energetskeg paketa, koji se očekuje 19. maja, uz „akcioni plan za elektrifikaciju“ koji sadrži ambiciozan cilj, rekla je predsednica Komisije Ursula von der Lejen.

Davanje povlašćenog poreskog tretmana električnoj energiji pomoglo bi smanjenju cene na dugi rok i privlačenju daljnjih investicija za obnovljive izvore energije, rekao je jedan od zvaničnika.

Međutim, poreski zakoni zahtevaju podršku svih prestonica EU kako bi se očistio zakonodavni aparat Brisela. Komisija nije uspela da smanji poresko opterećenje na električnu energiju prema Direktivi o porezu na energiju nakon što se nekoliko zemalja usprotivilo naporima da se oporezuje gorivo za avione i brodove.

Porez solidarnosti

Austrija, Nemačka, Italija, Portugal i Španija takođe su pozvale Komisiju da predloži privremeni porez na

neočekivani profit koji neke energetske kompanije ostvaruju zbog krize.

„„To bi omogućilo finansiranje privremene pomoći, posebno za potrošače, i obuzdavanje rastuće inflacije, bez dodatnog opterećenja javnih budžeta“, napisali su ministri finansija tih zemalja u pismu.“

Porez na neočekivani profit bilo bi lakše uvesti prema pravilima EU o vanrednim situacijama, koja bi zahtevala samo kvalifikovanu većinu za dogovor o privremenoj meri. Ali ideja nije uverila sve tokom sastanka Kolegijuma komesara 19. aprila, rekli su zvaničnici, stavlajući teret na lidere EU da donesu političku odluku kada se sastanu ove nedelje.

Komisija bi barem mogla podeliti najbolje prakse i lekcije naučene iz poslednje energetske krize 2022. godine među prestonicama EU koji žele da uvedu porez solidarnosti.

EU planira hitnu promenu pravila o državnoj pomoći zbog skoka troškova energije

BRISEL — Evropska unija će ovog meseca objaviti predlog za ublažavanje pravila o državnoj pomoći kao deo niza mera za pomoć zemljama članicama u suočavanju s energetskeg krizom, izjavila je 13. aprila predsednica Evropske komisije Ursula von der Lejen, prenosi **Euractiv**.

Vlade EU zahtevaju promene pravila o državnoj pomoći jer je zatvaranje Hormuškog moreuza dovelo do naglog porasta cena energije i ugrozilo probleme sa snabdevanjem. Od početka krize na Bliskom istoku.

Komisija će se ove sedmice konsultovati sa zemljama članicama o promenama državne pomoći, rekla je.

Druge mere koje Komisija planira uključuju "priručnik", koji će biti objavljen 22. aprila, a koji će sadržavati planove za punjenje skladišta gasa i smernice za privremene mere za smanjenje poreza

na račune za energiju i smanjenje potražnje, rekla je von der Lejen nakon sastanka zvaničnika Komisije.

Von der Lejen je takođe pozvala zakonodavce i zemlje članice da završe rad na paketu EU za mreže - planu za nadogradnju i proširenje evropske električne mreže - do početka leta, rekavši da je elektrifikacija ekonomije dugoročno rešenje za rastuće troškove nafte i gasa.

Komisija će takođe uskoro objaviti ažurirane kriterijume za ETS - okvir bloka za ograničavanje i trgovinu emisijama - koji je u poslednje vreme postao politički gromobran - koji diktira koliko će besplatnih dozvola za emisije CO2 dobiti industrijski sektori, dodala je Von der Lejen.

Ponovila je da je planirani pregled ETS-a i dalje predviđen za objavljivanje u julu.

Evropski san o elektrifikaciji udara u zid

BRISEL - Evropska strategija elektrifikacije je ambiciozna, ali ograničena zaostalom mrežnom infrastrukturuom, stvarajući uska grla koja već odgađaju industriju i investicije, komentariše planove Evropske komisije portal **OilPrice**.

Ogromne potrebe za finansiranjem – koje se mere u trilionima – u kombinaciji sa regulatornom složenošću i sporim razvojem otkrivaju jaz između ambicija politike i fizičke stvarnosti.

Von der Lejen je u pravu kada kaže da će električna energija definisati budućnost Evrope. Međutim, definisati budućnost nije isto što i graditi je.

Brisel mora shvatiti da izgradnja zahteva infrastrukturu koja traje decenijama, kapital koji se meri u trilionima i političke izbore koji su daleko teži nego što trenutna retorika sugerise, piše OilPrice.

Bez bolje koordinacije, određivanja prioriteta i finansiranja, Evropa rizikuje veće troškove, slabiju konkurentnost i zastoj u energetskej tranziciji, konstatuje ovaj medij.

Brisel odobrio subvencije energetski intenzivnoj industriji Nemačke, Bugarske i Slovenije

BRISEL - Evropska komisija je 16. aprila dala zeleno svetlo programima državne pomoći za smanjenje cena električne energije za energetski intenzivne kompanije u Nemačkoj, kao i u Bugarskoj i Sloveniji do kraja 2028. godine, prenosi **DPA**.

Nemačkoj je sada oslobođeno do 3,8 milijardi eura državne podrške do 2028. godine. Dok je ministarka ekonomije Katerina Rejče pozdravila šemu kao "ogroman uspeh", industrijska i radnička udruženja su rekla da postojeća regulativa EU znači da će većina kompanija videti ograničenu korist.

MMF upozorava EU da ne kompenzuje previše skok cena energije

VAŠINGTON - Evropske vlade ne bi trebalo da preterano štite preduzeća i potrošače od skuplje energije jer to iskrivljuje signal cena za smanjenje potrošnje i moglo bi biti fiskalno vrlo skupo, saopštio je Međunarodni monetarni fond, prenosi **Rojters**.

Evropska komisija želi da dozvoli zemljama da troše više javnog novca kako bi pomogle preduzećima s računima za energiju dok se vlade utrkuju da ublaže ekonomski šok od rastućih cena.

"Cene pomažu u smanjenju potrošnje i vraćanju ponude i potražnje u ravnotežu. Mnoge mere o kojima se raspravlja slabe taj signal", rekao je za Rojters šef evropskog sektora MMF-a, Alfred Kramer (na slici dole).

Ako

vlade intervenišu, trebalo bi se fokusirati na najsiromašnija domaćinstva, jer su široke intervencije obično koristile domaćinstvima s višim prihodima, koja troše više energije.

„Preporučujemo jednokratne transfere ranjivim domaćinstvima. Tokom ruskog energetske šoka, prosečni fiskalni trošak u Evropi iznosio je oko 2,5% BDP-a. Oko 70% do 80% tih mera nije bilo usmereno na ciljanu podršku. Da je podrška bila usmerena na donjih 40% domaćinstava, koštala bi samo oko 0,9% BDP-a“, rekao je Kramer.

Mere EU za ublažavanje posledica skupe energije moraju imati krajnji rok, kaže izvršna vlast EU

VAŠINGTON - Mere evropskih vlada za ublažavanje uticaja visokih cena energije na preduzeća i potrošače moraju imati jasan krajnji rok i biti usmerene na izbegavanje grešaka energetske krize iz 2022. godine, rekao je evropski ekonomski komesar Valdis Dombrovskis.

Govoreći u Međunarodnom monetarnom fondu, Dombrovskis je rekao da je ključna lekcija iz poslednje energetske krize da su mere ostajale na snazi predugo, što ih je činilo fiskalno mnogo skupljim nego što je potrebno.

Države članice EU moraju se uskladiti oko cena energije, kaže von der Leyen

BRISEL - Države članice Evropske unije moraju se uskladiti oko cena energije usled povećanja računa za fosilna goriva za 22 milijarde evra od početka rata s Iranom, izjavila je 13. aprila predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen, javlja **Rojters**.

„Takođe razmatramo... koordinaciju punjenja skladišta prirodnog gasa država članica kako bismo izbegli da mnoge države članice istovremeno izlaze na tržište“, rekla je ona novinarima u Briselu.

„I koordiniraćemo puštanje zaliha nafte kako bismo postigli najveći mogući efekat i osiguraćemo da hitne mere država članica neće uticati na jedinstveno tržište.“

Evropska komisija planira da objavi predloge za mere cena energije 22. aprila, o kojima će čelnici EU raspravljati na neformalnom samitu ove sedmice.

Odvojeno, izvršno telo EU će predstaviti strategiju elektrifikacije pre leta, rekla je von der Lejen, naglašavajući potrebu za strukturnim merama za snižavanje cena energije.

235 ključnih prekograničnih energetskih projekata za jačanje međusobne povezanosti Evrope

BRISEL - Druga lista EU projekata od zajedničkog interesa (PCI) i projekata od uzajamnog interesa (PMI), objavljena 9. aprila, sadrži 235 odabranih prekograničnih projekata energetske infrastrukture koji će ojačati energetska povezanost širom kontinenta, približavajući završetak Energetske unije, **saopštila** je Evropska komisija.

Nakon što stupi na snagu, 29. aprila, formalno će zameniti prvu listu ovih projekata Unije. Projekti na listi će imati koristi od pojednostavljenog izdavanja dozvola i regulatorne podrške i imaće pravo da se prijave za finansiranje EU iz Instrumenta za

povezivanje Evrope (CEF), s rokom za prijave do kraja septembra 2026. godine.

Od 235 odabranih projekata od zajedničkog interesa i projekata od uzajamnog interesa, skoro polovina (113) su projekti električne energije, priobalnih projekata i pametnih električnih mreža koji će biti ključni za integraciju rastućeg udela obnovljivih izvora energije.

Nova pravila skraćuju proces promene dobavljača struje na 24 sata

BRISEL - Evropska komisija je usvojila nova pravila EU koja potrošačima olakšavaju promenu snabdevača električnom energijom jačajući im sposobnost da ublaže porast cena, objavila je 14. aprila "vlada" EU na svom **portalu**.

Nova pravila će omogućiti da se proces promene snabdevača završi u roku od 24 sata do kraja 2026. godine. U praksi, to znači da će, nakon što se kupac odluči za promenu, proces iza kulisa, uključujući

registraciju novog dobavljača, biti završen u roku od jednog radnog dana, navodi Komisija.

Ovo će potrošačima olakšati prelazak na bolje ponude, uključujući opcije cena koje nagrađuju fleksibilnost ili nove usluge poput odgovora na potražnju, a istovremeno će ojačati konkurenciju i inovacije na maloprodajnim tržištima električne energije.

ACER: Investicije u evropsku elektroenergetsku mrežu naglo će porasti do 2027.

BRISEL - Investicije u evropsku distributivnu mrežu porasle su za 51% između 2021. i 2024. godine, dostigavši 35,3 milijarde eura godišnje, a predviđa se da će do 2027. godine porasti za dodatnih 32% na 46,7 milijardi eura, prema nedavno objavljenom [izveštaju](#) evropske Agencije za saradnju sa energetske regulatorima (ACER).

Podaci, dobijeni od 191 operatera distributivnog sistema (ODS) u 25 država članica EU i Norveškoj - odražavaju obim ulaganja u infrastrukturu koja je trenutno u toku širom bloka.

Međutim, ACER je upozorio da investicioni rast rizikuje da bude oslabljen fragmentiranim obavezama planiranja, upornom pristrasnošću u kapitalnim izdacima, neujednačenom digitalizacijom i strukturnom neravnotežom koja ostavlja manje operatere izvan ključnih regulatornih zahteva.

Gotovo dve trećine operatera distribucionog sistema (ODS) EU trenutno su izuzete od pripreme plana razvoja mreže, navodi se u izveštaju, što znači da najmanje 5% kupaca u EU opslužuju operateri koji su izuzeti od pripreme takvih planova. Podaci iz Priloga pokazuju da se udeo pogođenih kupaca kreće od zanemarivog u nekim državama članicama do oko 25% u Nemačkoj.

Sam krajolik ODS-a dodatno komplikuje problem. Iako 92% evropskih operatera distribucionog sistema čine mali operateri – definisani kao oni koji opslužuju manje od 100.000 kupaca ili upravljaju malim izoliranim sistemima – oni zajedno opslužuju samo oko 8% baze kupaca. Mnoge regulatorne obaveze koje ACER smatra bitnim za energetske tranziciju primenjuju se samo na velike operatere distribucionog sistema.

ACER je takođe primetio neravnomeran napredak u digitalizaciji. Uvođenje pametnih brojlara prelazi 80% u većini država članica EU, ali ostaje ispod 30% u šest, što ograničava sposobnost operatora da integrišu resurse fleksibilnosti, prate iskorišćenost mreže i precizno planiraju buduću potražnju.

Raspored kapitalnih izdataka ostaje dodatna briga.

Strukture naknada u nekoliko zemalja favoriziraju fizičku izgradnju mreže u odnosu na alternative fleksibilnosti i odgovora na potražnju. Neke zemlje su uvele korektivne mere, ali ACER je rekao da je pristrasnost i dalje široko rasprostranjena.

ACER grupiše svojih 10 preporuka u tri stuba. Što se tiče kompetencija, poziva na jače mandate za nacionalna regulatorna tela, bolje resursno opremljene regulatore i operatere distribucionog sistema (ODS), uklanjanje prepreka za spajanja ODS-a gde bi konsolidacija poboljšala kvalitet usluge i proširenje planiranja mreže na nacionalni ili podnacionalni nivo.

Radi transparentnosti, ACER preporučuje da se od ODS-a zahteva da objavljuju petogodišnje putanje kapitalnih i operativnih rashoda te da prate i izveštavaju o korišćenju mreže. Za efikasno ulaganje, poziva na ukidanje krutih ograničenja rashoda, korišćenje unapred usmerenih naknada delimično zasnovanih na planiranim rashodima s ex-post usklađivanjem, te mere za smanjenje pristrasnosti kapitalnih rashoda, uključujući merenje ukupnih rashoda i podsticaje zasnovane na učinku.

ACER takođe ispituje šire strukture tržišta električne energije. Regulator je nedavno otvorio javne konsultacije o evropskom tržištu ugovora o kupovini električne energije (PPA), tražeći doprinos o regulatornim uslovima, preprekama finansiranja i pristupu tržištu u državama članicama.

Revizija okvira EU za energetsku sigurnost – Zaključci iz implementacije

STRAZBUR – Evropski parlament bi 19. maja trebalo da razmotri i usvoji [reviziju](#) Okvira EU za energetsku sigurnost, objavljeno je 15. aprila na portalu parlamenta, europarl.europa.eu.

Okvir obuhvata Uredbu o sigurnosti snabdevanja gasom (SoGS), Uredbu o spremnosti za rizike povezane s električnom energijom i mere za hitne slučajeve, kao što su obavezno skladištenje prirodnog gasa i zajednička nabavka.

Dok je okvir pokazao otpornost tokom energetske krize 2022.-2023. godine, provera podobnosti Komisije iz 2025. godine ističe značajne nedostatke koji zahtevaju reformu kako bi se rešile pretnje koje se stalno menjaju i ubrzana energetska tranzicija.

Trenutni okvir je ojačao regionalnu saradnju, uveo mehanizme solidarnosti za podršku državama članicama tokom kriza i uskladio energetsku sigurnost sa širim ciljevima EU, uključujući Zeleni plan i REPowerEU. Međutim, on je i dalje nedovoljno opremljen za suočavanje s hibridnim pretnjama – kao što su sajber napadi, sabotaža fizičke infrastrukture i poremećaji izazvani klimom – i rastuće oslanjanje na nove nosioce energije, poput biometana i vodonika.

Pored toga, nedosledna nacionalna implementacija mera solidarnosti, neadekvatna zaštita potrošača i ograničeno praćenje kritičnih lanaca snabdevanja u

stvarnom vremenu otkrili su ranjivosti, posebno tokom perioda ekstremnih oscilacija cena.

Zainteresovane strane naglasile su različite prioritete: industrijske grupe pozivaju na veću otpornost i diversifikaciju kako bi se zaštitila konkurentnost, dok se ekološke nevladine organizacije zalažu za potpuni prelazak na obnovljive izvore energije bez deregulacije.

Regulatori energije naglašavaju potrebu za jačom zaštitom potrošača, a Evropski parlament se zalaže za ubrzano uvođenje vodonika i mere kako bi se osiguralo ispunjavanje ciljeva međusobnog povezivanja mreže, navodi se u informaciji Parlamenta.

Nova pravila o integritetu i transparentnosti tržišta energije EU

LJUBLJANA - Agencija za saradnju energetskih regulatora (ACER) **saopštila** da 29. aprila stupaju na snagu uredbe o implementaciji REMIT-a, okvira na nivou EU za otkrivanje i sprečavanje manipulacija tržištem i zloupotreba na veleprodajnim tržištima energije.

Ovaj ojačani okvir REMIT-a povećava transparentnost i poverenje u integritet evropskih energetskih tržišta.

Ključne promene:

1. Prerađena Implementaciona uredba utvrđuje ažurirana pravila za izveštavanje podataka o tržištu energije ACER-u, koja direktno utiču na sve subjekte koji podnose izveštaje. Cilj je smanjiti opterećenje izveštavanja, a istovremeno omogućiti efikasnije praćenje tržišta i otkrivanje potencijalnih zloupotreba.

2. Nova Delegirana uredba uvodi procese autorizacije i nadzora (uključujući povlačenje i urednu zamenu) za:

- Registrovane mehanizme izveštavanja (RRM): subjekte ovlašćene za izveštavanje podataka o energiji ACER-u, bilo u svoje ime ili u ime kompanija.
- Platforme za insajderske informacije (IIP): online platforme na kojima kompanije javno otkrivaju insajderske informacije (poput nestanka struje ili problema s kapacitetom) tako da svi učesnici na tržištu mogu pristupiti istima u isto vreme. IIP-ovi su takođe službeno ovlašćeni za izveštavanje ovih informacija ACER-u u ime kompanija.

Zajedno, ova dva zakona imaju za cilj poboljšanje standardizovanog izveštavanja o podacima, jačanje nadzora nad subjektima koji podnose izveštaje REMIT-a i pomoć u osiguravanju transparentnosti i integriteta na veleprodajnim tržištima energije u EU.

EU preispituje proširena ovlašćenja regulatora tržišta energije

BRISEL - Evropska komisija je objavila poziv za dostavljanje dokaza kao deo evaluacije rada Agencije EU za saradnju energetske regulatora (ACER), a prijave se primaju do 6. maja 2026. godine. Procena će razmotriti efekat rada ACER-a u odnosu na njegove ciljeve, mandat i zadatke, i razmotriti da

li su potrebne promene kako bi se poboljšala njegova efikasnost.

ACER podržava funkcionisanje i integraciju unutrašnjeg energetskeg tržišta EU i saraduje s nacionalnim regulatornim telima.

Njegove odgovornosti su se proširile poslednjih godina nakon regulatornih promena, uključujući ojačana istražna ovlašćenja u okviru Uredbe o integritetu i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (REMIT) - pravila EU osmišljena za poboljšanje transparentnosti i sprečavanje zloupotrebe tržišta u veleprodajnoj trgovini energijom.

Zainteresovane strane, uključujući regulatore energetike, učesnike na tržištu, stručnjake iz industrije i civilno društvo, pozvane su da podelu mišljenja o radu, metodama i angažmanu ACER-a sa zainteresovanim stranama.

Očekuje se da će proces evaluacije trajati do četvrtog kvartala 2026. godine, kada će nalazi biti predstavljeni Evropskom parlamentu, Savetu i Odboru regulatora ACER-a. Rezultati će biti javno objavljeni.

Evropski trgovci energijom prelaze na 21-satni radni dan zbog porasta oscilacija cena

BRISEL - Evropska tržišta prirodnog gasa i električne energije, nekada krovni deo globalne trgovine energijom, od ove nedelje doživljavaju veliku promenu: Radno vreme se više nego udvostručilo sa 10 na 21 sati rada, čime se okončao uski dnevni prozor koji je godinama bio norma.

Trajno proširenje, najavljeno pre nekoliko meseci, dolazi u posebno nestabilnom vremenu jer rat na Bliskom istoku uzrokuje nagle promene cena, piše **Bloomberg**.

Čak i sa trgovcima prikovanim za svoje ekrane, pripreme za novi 21-satni trgovinski dan su u zastoju. Neke firme zauzimaju stav "sačekajmo i videćemo" hoće li zaposliti više osoblja ili reorganizirati svoje stolove.

Emisije CO2 na tržištu EU nastavljaju postepeni pad u 2025. godini

BRISEL - Tržište ugljenika Evropske unije održava svoju dugoročnu silaznu putanju. Prema najnovijim podacima za 2025. godinu, emisije obuhvaćene Sistemom EU za trgovanje emisijama (EU ETS) pale su za 1,3% u odnosu na prethodnu godinu, piše portal **openaccessgovernment.org**.

Od pokretanja 2005. godine EU ETS, emisije u obuhvaćenim sektorima smanjene su za otprilike polovinu, što EU uglavnom drži na putu ka ostvarenju cilja smanjenja od 62% do 2030. godine. Energetski sektor ostaje glavni pokretač smanjenja emisija.

Emisije iz proizvodnje električne energije na bazi fosilnih goriva neznatno su pale za 0,4%, čak i dok je ukupna proizvodnja električne energije porasla za 1,7%.

Obnovljivi izvori energije zadržali su svoj uzlazni trend, čineći 47,3% električne energije u EU, što je neznatno povećanje u odnosu na 2024. godinu. Solarna energija je prvi put nadmašila hidroenergiju, postavši drugi najveći obnovljivi izvor električne energije u EU nakon vetra. Uprkos ovim dobicima, proizvodnja fosilnih goriva i dalje je ukupno porasla za 3,5%, uglavnom zbog povećanja potrošnje prirodnog gasa za 11,4%. Međutim, ugalj je nastavio pad, s emisijama koje su pale za 6,8%.

MMF poziva EU da ne pauzira EU ETS

VAŠINGTON - Međunarodni monetarni fond pozvao je Evropsku uniju da ne pauzira svoj sistem trgovanja emisijama, upozoravajući da bi to donelo "ogromne" rizike koji bi mogli ugroziti investicije, prenosi **Blumberg**.

Neke evropske zemlje zalažu se za suspenziju tržišta ugljenika EU, koje je ključno za njene ambicije postizanja neto nulte emisije do sredine

stoletća. Postoji zabrinutost da visoki troškovi plaćanja emisija ugljendioksida potkopavaju konkurentnost evropske industrije.

Energetski intenzivne industrije takođe su doprinele ukupnom smanjenju emisija, sa smanjenjem od 2,5% u 2025. godini.

Sveukupno, najnovije brojke jačaju EU ETS kao ključni alat u evropskoj klimatskoj strategiji. Dok je tempo smanjenja u 2025. godini bio relativno skroman, širi trend ostaje čvrsto silazni.

Kombinacija širenja obnovljivih izvora energije, postepene industrijske transformacije i ograničenja emisija vođenih politikom i dalje oblikuje put EU ka njenim klimatskim ciljevima.

I emisije iz proizvodnje električne energije pod režim CBAM-a

BRISEL - Evropska unija planira da proširi listu proizvoda koji spadaju pod njen porez na CO2 dodavanjem još 180 proizvoda do januara 2028. godine. Takođe predlaže stroža pravila o proizvodnji na bazi otpadnog metala, kupovinu ugljeničkih kredita za CBAM i uključivanje emisija električne energije u porez, pre nosi portal *dailyhunt*.

EU još nije objavila detalje o proizvodima po HS kodovima, ali predlog pokazuje da Mehanizam za prilagođavanje ugljenika na granicama (CBAM) dublje prodire u lanac vrednosti proizvodnje.

Trenutno se CBAM primenjuje na uvoz željeza i čelika, aluminijuma, cementa, gnojiva, vodonika, električne energije i odabranih proizvoda od čelika i aluminijuma.

Emisije nastale iz električne energije potrošene tokom proizvodnje uključuju se pod CBAM, a ne iz sagorevanja goriva na licu mesta. To bi, na primer, značajno povećalo troškove CBAM-a za indijske izvoznike zbog kontinuirane zavisnosti od proizvodnje električne energije na bazi uglja.

Turska nadmašuje sve zemlje EU po pitanju projekata baterija

ISTANBUL –Turska je neprimetno izgradila jedan od najvećih sistema za skladištenje energije u baterijama u Evropi, nadmašujući bilo koju zemlju Evropske unije, prenosi list *Gardijan*.

Vlada u Ankari je dala zeleno svetlo za više baterija

kako bi zaštitila svoju elektroenergetsku mrežu nego bilo koja druga država članica EU, što je dodatni znak da bogate zemlje gube zamah u trci za čistom ekonomijom.

Prema klimatskom institutu Ember, od 2022. godine u Turskoj je odobreno više od 33 GW kapaciteta baterija - sistem ekvivalentan 83% svog trenutnog kapaciteta vetra i sunca - dok ukupni planirani i operativni kapacitet u evropskim zemljama predvodnicima koji su ranije počeli s njihovom ugradnjom, poput Nemačke i Italije, iznosi 12-13 GW.

Od 2022. godine, zemlja je zahtevala da novi projekti vetra i sunca budu upareni sa ekvivalentnim kapacitetom baterija. Ovaj mandat je pokrenuo rekordnih 221 GW zahteva u roku od nekoliko meseci, sa 33 GW već odobrenih.